

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

5. De Privilegio edendi lacticinia concesso ab Urbano Octavo aliquibus
prædictis exceptis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

universaliſter Caſtr. r. 1. d. 1. de leg. p. 2. §. 3. n. 3. Quæ ſententia cum certe ſit ſaltem, tutior eſt à nobis amplectenda, quam etiam docet in ſimili Sanch. l. 6. Sum. c. 1. §. 6. n. 7.

§. V. De Privilegio edendi lacticiſia conſeſſo ab Urbano VIII. aliquibus ex prædictis exceptis.

1. Urbanus VIII. Episcopis, & Presbyteris ſecularibus, qui ſunt excluſi ab indulto lacticiſiorum per bullam communem, illud conſeſſit iſdem (non vero Religioſis) in hunc tenorem.

Venerabilibus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis inferioribus Prelatis, nec non Presbyteris ſecularibus dumtaxat, ut Quadrageſimali tempore (hebdomada tamen maiore excepta) ovis ſimiliter ac lacticiſiis pro eorum libitu, uti, & veſci indulgemus data elemoſyna per commiſſarium generalem taxanda.

2. Porro circa hanc Bullam (quam vocare ſolemus Bullam parvam, vel Bullam lacticiſiorum) multa eſſent inquirenda, ſed quia hæc eſt extenſio Bullæ Cruciatæ, eam quæ ſuperius diximus, hic etiam dicta eſſe conſendum eſt. Solum igitur alia ipſius propria ſunt hic proſeſenda. Quare.

3. Inquires primo. Quanta elemoſyna eroganda eſt pro hac bulla?

Reſpondeo. Commiſſarius generalis ſequentem taxam conſtituit. Memineris autem, Realem eſſe unum tarenum monetæ Siculæ grana quatuor, & ejuſdem grani partem quartam.

Pro Episcopis &c. & Abbatibus Reales 24. Pro dignitatibus Canonicalibus Eccleſiarum Cathedralium, vel collegiarum Reales 8.

Pro illis, qui gaudent portionibus, vel portionum medietatibus, & pro beneficiariis curam habentibus animarum, vel non habentibus, quorum redditus annuus ſit ſecutorum trecentorum Reales ſex.

Pro habentibus beneficium, Capellaniam, vel Portionem, quorum redditus annuus non minus ſit, quam ſecutorum trecentorum, Reales quatuor.

Pro Clericis, & Presbyteris ſecularibus Reales duos.

4. Inquires ſecundo. Virtute huius bullæ, quam quis hic recipit, utine poteſt lacticiſia extra regnum &c.

Reſpondeo, cum Galleg. clauſ. 6. d. 53. nequaquam, nam hæc bulla cum ſit extenſio prioris, ſeu communis bullæ intelligitur cum eadem limitatione, qua illa eſt.

5. Inquires Tertio. Quando hic excipitur hebdomada maior, excipitur etiam Dominica Palmarum?

Reſpondeo. Excipitur. Unde, ex vi huius parvæ bullæ non poſſunt prædicti lacticiſia veſci ea Dominica. Nam cum qualibet Hebdomada, conſiſter ſeptem diebus, manifeſtum eſt, Dominicam includi in Hebdomada. Dixi (ex vi huius parvæ bullæ) nam quia probabile eſt, cum bulla communi licite poſſe comedi lacticiſia à prædictis perſonis exceptis in Dominicis Quadrageſimæ, ut ſupra diximus §. 4. n. 15. Ideo qui ex dictis perſonis illam communem habet, poterit ut vult Gall. l. c. d. 55. Trull. in App. n. 12. ex vi illius bullæ ea comedere in dicta Dominica Palmarum.

6. Inquires Quarto. De quorum bonorum redditu intelligitur quando juxta Bonorum annuorum, ſit mentio?

Reſpondeo. Bonorum Eccleſiaſticorum, hoc eſt Bonorum quæ quis habet ab Eccleſia, ſeu ratione beneficii Eccleſiaſtici, deductis operibus, quæ forte ſint in illo beneficio. Quare ſi quis habeat bona patrimonialia, vel propria induſtria conſequita quantumvis pingua, ſi tamen id quod habet ratione beneficii, portionis, penſionis &c. non accedat ad redditum annuum in prædicta taxa definitum eam majorem elemoſynam dare pro hac parva bulla non obligabitur. Ita Gal. ib. d. 56. Trull. ibid. n. 13.

7. Inquires Quinto. Si Episcopi, Abbates, ut item dignitates Canonicales, pro quibus non ſit mentio quan-

Pars III.

titatis bonorum Eccleſiaſticorum pauca habeant, hæc eſt habeant bona Eccleſiaſtica non pertingentia ad annum redditum ſecutorum trecentorum, obligantur taxam 24. vel 8. Realem contribuere pro hac bulla?

Reſpondeo, cum Trull. in expoſit. huius bull. parvæ n. 14. Obligantur, quia dum commiſſarius taxavit elemoſynam pro his, non reſpexit ad redditus, ſed ſolum ad dignitatem. Addit. Gall. clauſ. 6. d. 57. hos obligari ad prædictam taxam, etiam ſi nihil habeant.

8. Inquires ſexto. Coadjutor v.g. Canonici, vel cuiuſcumque beneficiarii veniunt nomine Canonici, vel beneficiarii, ita ut debeant dare elemoſynam conſtitutam pro illis, quorum eſt Coadjutor.

Reſpondeo Nequaquam, quia Coadjutor non eſt vere Canonicus, vel beneficiarius, habet enim ſolum jus ad rem non in re, ut notat. Trull. l. c. n. ult. lege id latius apud Gal. ib. d. 58. qui id confirmat ex Suario docente, Coadjutorem, vivente proprietario, non eſſe Canonicum, ſicut habeat locum in ſtallo, & vocem in capitulo abſente proprietario.

9. Inquires ſeptimo. An qui vult frui indulto huius bullæ lacticiſiorum, debeat etiam ſumere bullam communem.

Reſpondeo nequaquam; cum Bardi. p. 2. tr. 3. c. 2. §. 8. n. 131. quia id non requirit tenor bullæ: & merito, hæc enim non dependet neceſſario ab illa communi, ſed eſt nova declaratione, ſeu potius nova extenſio, novumque privilegium.

10. Inquires Octavo. Prælati ſuperiores, v.g. Episcopi, ſi fuerint aſſumpti ad Episcopatum ex Religione, gaudent Privilegio lacticiſiorum huius parvæ bullæ? Ratio dubitandi eſt, quia ejuſmodi Episcopus, quæ Episcopus eſt, videtur gaudere hoc Privilegio, at, quæ Religioſus non videtur; quæ igitur qualitas ex his prævalebit?

Reſpondeo, cum Trull. l. c. n. 9. prævalere qualitatem Episcopatus, atque adeo frui hac bulla poſſe, quia dignus debet ad ſe trahere minus dignum. Confirmatur: quia licet, qui aſſumptus eſt ad Episcopatum à ſtatu religioſo ſecum ferat Vota Paupertatis, Caſtitalis, & obediencie quæ ſunt de eſſentia ſtatus regulæ, tamen non fert obligationes ad cæteras obſervantias regulares, quia illæ ſunt pro ſtatu, quo vivunt in religione, ut ſignate non ferre has obligationes, & abſtinentias regulæ docet Sanch. l. 6. Sum. c. 6. n. 15. Imo etiam ſi religioſi S. Franciſci de Palma habeant pro voto abſtinentiam à carnibus, & Lacticiſiis, qui tamen ex illis aſſumuntur ad Episcopatum, ut etiam ſi quis ex iſdem ejiciatur à religione per legitimam ejectionem, illo voto non obſtringuntur, quia illud votum tamen ſit de eſſentia huius Religionis eſt tamen ſolum pro ſtatu, quo ibi vivunt. Ita diſcurrit Bardi l. c. f. 10. n. 132. Quoniam igitur Episcopus, qui extra religionem vivit non tenetur ex vi Religionis, abſtinere ab illis cibis, à quibus debent abſtinere in religione, & conſequenter bulla hæc parva ei prodiſſe poterit &c.

11. Cardinalis autem non Episcopus, qui ſit bresbiter à religione ad Cardinalatum aſſumptus, non poterit hac Lacticiſiæ bulla gaudere, quia ex una parte de religioſo nulla ſit conſeſſio in hac bulla; & ex alia nulla in eadem ſit conſeſſio mere dignitati Cardinalatus, ut patet ex tenore bullæ. Quod ſi ejuſmodi Cardinalis ſit Episcopus, tunc non mirum, poſſe gaudere, quia cuiuſcumque Episcopo hæc parva bulla conceditur.

12. Denique Episcopi, ſive regulares, ſive ſeculares ſi ſint mere Titulares, quia ſcilicet renuntiaverunt iuriſdictioni Episcopali, gaudere poſſunt hoc indulto, quia adhuc retinent dignitatem Episcopalem. At verò ſi forte ſint degradati, non gaudebant, quia per actualem degradationem amittunt omnia privilegia. Si quis autem renuntiavit, tum Iuriſdictioni, tum Dignitati, nec poſſe gaudere putat Bardi l. c. ſect. 8. n. 128. quia tunc jam caret omni dignitate. Sed mihi diſſicilis eſt hæc Deciſio, quia cum in eo ſemper remaneat Character Episcopalis, nunquam poterit ſe dignitate Episcopali ſpoliare.

Q9

13. Inquires

13. Inquires Nono. Quando dicemus infra, in communi Bulla debere scribi nomen eius, qui illam sumit, eamque debere apud se retinere eo modo, quo ibidem explicabitur, id ne etiam est necessarium in hac parva Bulla? Respondetur, non esse simpliciter necessarium, docet Trullench. l. c. n. 8. quia id in hac Bulla, nec ab ipsa, nec ab eius Declaratore Commissario requiritur.

CLAVSULA. IX.

Item Prædicti Bullam sumentes, qui diebus Ieiunio non suppositis, ad implorandum Divinum Auxilium pro Unione & Victoria prædictis, voluntarium Ieiunium, vel si Ieiunare impediti legitime fuerint, aliud opus pium, arbitrio eorum Confessarii, vel Parochi, assumpserint, & simul pro Unione, & Victoria prædictis preces fuderint, toties id fecerint, dicto anno durante, quindecim annis, & totidem quadragenas de iniunctis eis, & quomodolibet debitis penitentibus misericorditer in Domino relaxantur, & insuper omnium precum, elemosinarum, Peregrinationum, etiam Hierosolime, & aliorum honorum, quæ in universali militante Ecclesia, & singulis eius membris sunt participes reddantur.

CAPVT IX.

Tertium Privilegium de quibusdam indulgentiis & participatione bonorum operum.

Sub prædictis conditionibus duo hic conceduntur puta, indulgentiæ quædam peculiares, & participatio bonorum operum fidelium. Iam de Singulis.

§. I. Quenam indulgentia hic concedatur.

1. Solebant olim in Ecclesia (nam hodie in usu non sunt) imponi delinquentibus diversæ penitentia iuxta diversam culpæ gravitatem, ad arbitrium sacerdotis, v. g. Ieiunia, flagellationes, inclusiones in Monasteria, & simule ut habetur in multis Sacris Canonibus, qui ponuntur in fine decreti post tertiam eius partem; & illæ quidem, quæ imponebantur, ut duraturæ per Quadraginta dies v. g. vocantur Quadragenæ, seu Quarantena; quæ v. g. per septem dies appellabantur septenariæ, & sic de cæteris. Quando ergo ob Ecclesiæ benignitatem condonabatur alicui penitenti pœna ipsi iniuncta quæ aliàs durare, ut dictum est, debeat per quadraginta v. g. dies, dicebatur ei relaxari una Quadragena; quando autem octoginta dies, dicebatur ei relaxari duæ Quadragenæ, ut etiam, sic per annum durare oportebat, vel per duos annos, dicebatur ei remitti unius vel duorum annorum Penitentia.

2. Hinc facile iam intelligis quid concedat Pontifex, dum in præsentis clausula dicit, accipienti Bullam, ac ieiunanti cum circumstantiis in ea designatis, relaxari quindecim annos, & totidem Quadragenas de Penitentia ei iniunctis. Concedit enim ipsi remissionem debiti agendi penitentiarum per quindecim annos & totidem quadragenas, seu Quarantenas dierum: quæ quidem Quarantena ascendunt (nisi in computatione fallor) ad dies ducentos, & nonaginta; si autem id explices tunc remitti de pœna Purgatorii, pœnam prædicti anni prædictorumque dierum, si tunc remitti de purgatorii pœna, quanta tibi remitteretur, si per illud tempus penitentiam in hac vita egisses, semper magnum erit beneficium. Vter autem ex his modis sit probabilior, vide apud Scholasticos, præsertim apud Suar. de pœn. d. 5. o. 5. præsert. n. 5.

3. Scito autem, quando dicimus, per indulgentias remitti pœnam, nos intelligere, remitti in foro Dei; Falsa enim est illa opinio, quæ dicit, per indulgentias remitti solum penitentiam in Foro Ecclesiæ, lege Suar. l. c.

sect. 2. n. 2. qui censet esse de fide, posse ab Ecclesia concessi indulgentiam, ut per eam extra Sacramentum Penitentia remittatur pœna apud Deum, cum Christus Dominus absolute dixerit, (quemcumque solveris super terram, erit solutus, & in cælis)

4. Quando autem dicimus in foro Dei, intelligimus solum remitti eas pœnas nostris peccatis debitas, quibus pœnis satisfacere debemus in foro conscientia. Quare si tu a tuo Prælatore confesseris ad aliquam penitentiam, ut sis v. g. suspensus per annum, sive temporalem, ut sis v. g. inclusus in monasterio per finem annum, ab his pœnis non liberant te huiusmodi indulgentia. Idem dic de penitentibus, quas sumimus Pontifex vel penitentia tibi imponit, quando aliquid dispensat, per has enim penitentias à Pontifice, vel Prælatore impostas, non satisfacimus immediate Deo ob nostras culpas, quarum satisfactiones respicit, ut diximus, indulgentia, sed immediate Ecclesiæ.

5. His cognitis, Inquires Primo, quando Pontifex in nostra Bulla Cruciatæ dicit, ieiunanti remitti debitas pœnas, & quadragenas de iniunctis penitentibus intelligi ne, remitti solum de iniunctis, seu impositis, an etiam de cæteris quomodocumque debitis ab ipso ieiunante.

Respondetur. Licet doctores, ut videtur ex apud Delugo. d. 27. de pœn. sect. 2. discrepent quando Pontifex limitat dicit, (de penitentibus iniunctis) Aliqui enim d. cum comprehendunt iniunctas, cum alio modo debitis ut tenet Suar. l. c. sect. 3. Aliqui vero solum iniunctas, ut tenet Delugo l. c. n. 11. tamen in nostra Bulla, non discrepent, seu certe discrepare non possunt, certum enim est remitti de utriusque, quia sic clare conceditur in Bullæ nostre tenore ibi. (De iniunctis, & quomodolibet debitis Penitentibus.)

6. Inquires Secundo, An possit indulgentia huius clausulæ multoties acquiri, si multoties fiat quæ in illa imponuntur?

Respondetur, posse; siquidem hoc manifeste significat illud (toties, quoties.)

Inquires Tertio. An per obtentam, vel obtinendam Indulgentiam possit Confessarius nullam Penitentiam imponere penitenti vel penitens impostam omittere, si indulgentia fuit plenaria, vel illam diminuire ad proportionem indulgentiæ, si ea partialis fuit, qualis est hæc quam in præsentis clausula explicabimus. An, inquam, possit ob illam rationem, quod iam per indulgentiam penitens satisfacit pœnæ, sibi debita, propter quam solam satisfactionem imponitur penitentia vindicatur, de qua solum hic loquutio esse potest, nam verum Medicinalem semper esse necessarium exhibendam, pœcā penitente omitti posse, iam scimus.

Respondetur, non posse omitti, semper esse exhibendam docet Suar. t. 4. in 3. p. d. 38. l. 1. o. 1. Sed possit, concedit propter rationem iam dictam, aliasque, Delugo de pœn. d. 27. n. 22. addens esse sententiam communem doctorum.

Ego quamvis videam, hanc communem sententiam esse admodum reipsa probabilis, de qua aliquid indicavi in Met. Conf. l. 4. c. 1. à n. 6. quia tamen ea supponit se lucraturū esse, vel lucraturum indulgentiam, id, quod certe communiter non caret aliqua incertitudine propter multas condiciones, quæ requiruntur ad indulgentias certo acquirendas: ideo in Praxi semper à Confessario iniungitur Penitentia in confessione, & à penitente adimpletur: ut nimirum certi firmus de adhibita satisfactione, & ita notat Bardi p. 1. r. 4. c. 1. sect. 3.

§. II. Quanam Communicatio operum hic concedatur.

1. Inter iustos constitutos in Ecclesia sub uno Capite Christo adesse communicationem operum, quam tenetur in Symbolo ibi (Sanctorum communicationem), de fide certum est sed in quonam ea consistit?

Sanè, non solum consistit in fluxu, quo Chritus Dominus, tanquam caput in sua membra gratia impertit